

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av direktivet om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om genomförande av direktivet om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (RP 41/2022 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet, förvaltningsutskottet, kommunikationsutskottet och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för utlåtande.

Utlåtanden

Utlåtande har lämnats av

- kommunikationsutskottet KoUU 19/2022 rd
- förvaltningsutskottet FvUU 17/2022 rd
- arbetslivs- och jämställdhetsutskottet AjUU 8/2022 rd
- grundlagsutskottet GrUU 34/2022 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- upphandlingschef Emilia Sormunen, social- och hälsovårdsministeriet
- specialsakkunnig Aku-Petteri Korhonen, arbets- och näringsministeriet
- överinspektör Eetu Komsu, Regionförvaltningsverket i Södra Finland
- ledande expert Päivi-Maria Virta, Transport- och kommunikationsverket
- expert Johanna Linna, Finlands näringsliv rf
- chefsjurist Teija Miller, Finanssiala ry
- ledande expert Ilari Kallio, Finsk Handel rf
- jurist Emmi Meriranta, Konsumentförbundet ry
- juridisk expert Johanna Haapiainen-Makkonen, Medieförbundet rf
- socialpolitisk sekreterare Veera Florica Rajala, Handikappforum rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- justitieministeriet
- finansministeriet
- undervisnings- och kulturministeriet
- kommunikationsministeriet

Betänkande EkUB 29/2022 rd

- Diskrimineringsombudsmannens byrå
- Biblioteket för synskadade Celia
- Invalidförbundet rf
- Turism- och Restaurangförbundet rf
- Synskadades förbund rf
- Företagarna i Finland rf
- Hilma – Stödcentet för funktionshindrade invandrare
- Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry
- universitetslektor Pauli Rautiainen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om tillgänglighetskrav för produkter och att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter, lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, lagen om nödcentralsverksamhet och lagen om transportservice ändras.

I den nya lagen föreskrivs det om tillgänglighetskrav som ska uppfyllas när en ekonomisk aktör på marknaden släpper ut en produkt som hör till lagens tillämpningsområde.

Det föreslås att lagen om marknadskontrollen av vissa produkter ska tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som hör till den nya lagens tillämpningsområde.

Till lagen om tillhandahållande av digitala tjänster fogas bestämmelser om vissa digitala tjänsters tillgänglighet. Med tillgänglighet avses också tillgänglighet i digitala tjänster, det vill säga på webbplatser, i mobila applikationer och i tillhörande funktioner.

Dessutom föreslås det att lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation ändras så att där i fortsättning föreskrivs om tillgängligheten för elektroniska kommunikationstjänster och för tjänster som ger åtkomst till audiovisuella medietjänster.

Till lagen om nödcentralsverksamhet fogas bestämmelser om att svara på det allmänna nödnumret och om nödnumrets tillgänglighet. Regleringen om nödtextmeddelanden och användarregister för nödtextmeddelanden upphävs.

I lagen om transportservice görs enligt förslaget ändringar som gäller tillhandahållande av information om tillgängliga transporttjänster.

Genom den föreslagna nya lagen samt de ändringar som föreslås i andra lagar sätts Europaparlamentets och rådets direktiv om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster i kraft nationellt.

Förslaget syftar till att främja likabehandling genom att förbättra vissa produkters och tjänsters tillgänglighet. Tillgänglighetskrav ska tillämpas på såväl offentliga som privata aktörer när dessa tillhandahåller konsumenterna produkter eller tjänster som hör till tillämpningsområdet för lagstiftningen om tillgänglighet.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Lagarna avses träda i kraft den 28 juni 2022. Lagen om nödcentralsverksamhet avses dock träda i kraft den 28 juni 2025.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

De föreslagna ändringarna gäller det nationella genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster (nedan tillgänglighetsdirektivet). Tillgänglighetsdirektivet kräver att de nationella bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet tillämpas i medlemsländerna från och med den 28 juni 2025.

Tillgänglighetskraven ska tillämpas på såväl offentliga som privata aktörer när dessa tillhandahåller i konsumentskyddslagen (38/1978) avsedda konsumenter produkter eller tjänster som hör till tillämpningsområdet för lagstiftningen om tillgänglighet.

I överensstämmelse med det som sägs i propositionen kan en stärkt och harmoniserad reglering om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster stödja marknadens funktion och säkerställa rörligheten för och tillgången på tillgängliga produkter och tjänster inom hela EU. Samtidigt främjas innovationer som gäller tillgängliga produkter och den sysselsättning och ekonomiska tillväxt som anknyter till produktionen av dem. Tillämpningsområdet enligt propositionen har samma omfattning som tillgänglighetsdirektivet, eftersom det är fråga om ett direktiv som harmoniserar den inre marknaden.

Tillgänglighetsdirektivet och den anknyttande nationella lagstiftningen bidrar till genomförandet av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Främjad tillgänglighet stärker tillgodoseendet av de grundläggande fri- och rättigheterna och mänskliga rättigheterna för personer med funktionsnedsättning. Genomförandet av tillgänglighetsdirektivet förbättrar jämlikheten avsevärt och främjar i synnerhet möjligheterna för personer med funktionsnedsättning till ett självständigt liv.

Sammantaget anser ekonomiutskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen i propositionen, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Utlåtanden från andra utskott

Ekonomiutskottet har fått utlåtande av kommunikationsutskottet (KoUU 19/2022 rd), förvaltningsutskottet (FvUU 17/2022 rd) och arbetslivs- och jämställdhetsutskottet (AjUU 8/2022 rd). Alla utlåtandeutskott anser att det är ytterst viktigt att främja tillgänglighet och lika rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och de tillstyrker de föreslagna lagarna. Ekonomiutskottet konstaterar att det utifrån dessa utlåtanden inte framkommit några omständigheter som skulle kräva ändringar i de föreslagna paragraferna. Utskottet hänvisar rent allmänt till synpunkterna i utlåtandena och instämmer i att tillräckliga resurser måste reserveras för verkställigheten och tillsynen av den föreslagna lagstiftningen.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Grundlagsutskottet har lämnat utlåtande (GrUU 34/2022 rd) i ärendet och tar där ställning särskilt till de ändringsbehov som följer av kravet på bestämmelser i lag samt till den föreslagna definitionen av e-böcker. Grundlagsutskottet anser att lagförslagen kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Utifrån grundlagsutskottets utlåtande bör lagförslagen emellertid ändras i fråga om hänvisningsteknik och vidare bör bemyndigandet att utfärda förordning preciseras.

Ekonomiutskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande ändringar i lagarna på det sätt som framgår av detaljmotiveringen. Utskottet behandlar också andra synpunkter i grundlagsutskottets utlåtande nedan i detta betänkande.

Den byggda miljön

Grundlagsutskottet slår i sitt utlåtande fast att ekonomiutskottet bör försäkra sig om att den föreslagna regleringen är ändamålsenlig med tanke på skyldigheterna enligt tillgänglighetsdirektivet och ägna särskild uppmärksamhet åt den byggda miljöns tillgänglighet.

Ekonomiutskottet noterar att enligt artikel 4.4 i tillgänglighetsdirektivet får medlemsstaterna, mot bakgrund av nationella förhållanden, besluta att den bebyggda miljö som används av kunder till tjänster som omfattas av direktivet ska uppfylla tillgänglighetskraven i bilaga III, för att de i högsta möjliga grad ska kunna användas av personer med funktionsnedsättning.

För den byggda miljön har det under lagberedningen identifierats tre alternativa genomföranden (RP s. 96–98). Den lösning som valdes var att de krav som gäller den byggda miljön inte i detta skede tas med i propositionen, utan avsikten är att frågan ska avgöras senare. Detta beror enligt erhållen utredning på att de skyldigheter som gäller den byggda miljön anges i bilagan till direktivet på ett tämligen allmänt plan med tanke på påvisandet av överensstämmelse med kraven samt tillsynen. De innebär skyldigheter att beakta tillgängligheten, men i bilagan fastställs inte exakta kriterier och där ges inte exempel på godkända lösningar som uppfyller kraven. Därför har man ännu inte kunnat bedöma hur kraven i bilaga III till tillgänglighetsdirektivet i slutändan inverkar på den nationella lagstiftningen.

När det gäller den byggda miljön fortsätter arbetet således som ett separat projekt och i samarbete med berörda grupper. Den valda lösningen sker inom ramen för det nationella spelrum som direktivet tillåter, och utskottet anser att det är ändamålsenligt att överföra frågan till en separat fortsatt beredning. Kommunikationsutskottet påskyndar i sitt utlåtande utredningen av ärendet.

E-böcker

Enligt förslaget ska 2 § i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, nedan lagen om digitala tjänster, innehålla en definition av e-bok. Enligt den föreslagna 2 § 12 punkten avses med e-bok en fil eller samling filer i textform eller grafisk form som tillhandahålls konsumenten och är försedd med en permanent identifikator som knyter den till en publikation. Enligt erhållen utredning utesluter definitionen inte något filformat, och en e-bok också kan innehålla ljud, men kraven på e-böcker gäller inte enbart ljudböcker i enlighet med tillgänglighetsdirektivets syfte.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att det i viss mån är problematiskt att definitionen av en e-bok i förslaget är bunden till en permanent identifikator, i synnerhet som det enligt propositionen inte finns någon egentlig officiell tjänst som beviljar e-böcker en permanent identifikator, även om ISBN-identifikation de facto används i stor utsträckning. Grundlagsutskottet anser därför att ekonomiutskottet bör granska möjligheten att utvidga definitionen av e-böcker. Också flera sakkunniga som yttrat sig till ekonomiutskottet har tagit ställning till definitionen av e-böcker och ansett att identifikatorn kan ha en avgränsande effekt på tillämpningsområdet.

Ekonomiutskottet konstaterar att enligt artikel 3.41 i tillgänglighetsdirektivet avses med e-bok och ändamålsenlig programvara i direktivet en tjänst som inbegriper tillhandahållande av digitala filer som innehåller en elektronisk version av en bok som en person kan disponera, navigera i, läsa och använda, samt den särskilda programvaran, inklusive tjänster för mobila enheter, inklusive mobila applikationer, för att disponera, navigera i, läsa och använda dessa digitala filer, och det omfattar inte programvara som omfattas av definitionen i led 42.

Enligt uppgift har definitionen av e-böcker preciserats under beredningen av propositionen efter remissbehandlingen. Särskilt strukturen och systematiken i den gällande lagen om digitala tjänster har inverkat på definitionen av e-böcker och bestämmelserna om tillhandahållande av e-böcker som digitala tjänster i den lagen. I lagen om digitala tjänster definieras e-böcker (som produkt), men enligt logiken i tillgänglighetsdirektivet ska tillhandahållandet av e-böcker som digitala tjänster överensstämma med kraven. Denna systematik i den gällande lagen inverkar på att definitionen inte helt stämmer överens med tillgänglighetsdirektivet.

Ekonomiutskottet påpekar att tillgänglighetskraven oberoende av filformat omfattar e-böcker som förmedlas som digitala filer som en person kan disponera, navigera i, läsa och använda. Också den lästidstjänst där en e-bok publiceras är en digital tjänst och den ska uppfylla kraven i 3 a kap. i lagen om digitala tjänster och i den förordning som utfärdas med stöd av lagen.

Enligt propositionen kommer konsekvenserna av lagändringen att gälla hela produktionskedjan för e-böcker. Utskottet understryker på samma sätt som regeringen behovet av att rikta kommunikation och utbildning till alla aktörer i produktionskedjan. Alla aktörer i leveranskedjan ska inse sin egen roll när det gäller att uppfylla tillgänglighetskraven för e-böcker.

Ekonomiutskottet konstaterar utifrån inkommen utredning att hänvisningen till en permanent identifikator inte enbart avser ISBN-identifikation, utan det kan också röra sig om någon annan permanent identifikator för att identifiera en e-bok. Enligt ett sakkunnigyttrande är identifikation av verk och verksexemplar och högklassiga metadata om publikationernas egenskaper en viktig del av digitaliseringen av upphovsrättssystemet. E-böcker som uppfyller tillgänglighetskraven kan förse med identifikationskoder som främjar olika publikationers, såsom e-böckers, sökbarhet och därmed deras tillgänglighet. Anskaffningen eller utebliven anskaffning av en permanent identifikator får inte vara beroende av om tillgänglighetskraven kommer att iakttas eller inte. Utskottet konstaterar att begreppet permanent identifikator i den föreslagna definitionen av e-bok inte är avsett att tolkas som en inskränkning av definitionen av e-böcker.

Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande och sakkunnigyttrandena föreslår ekonomiutskottet ändå att omnämnandet av permanent identifikator utgår ur definitionen. Trots ändringen

Betänkande EkUB 29/2022 rd

håller ekonomiutskottet med kommunikationsutskottet om att konsekvenserna av definitionen av e-böcker bör följas.

Oproportionerligt stor börda

Tillgänglighetsdirektivet förpliktar ekonomiska aktörer att uppfylla tillgänglighetskraven endast så länge de inte ålägger dem en oproportionerligt stor börda eller kräver en ändring av produkterna och tjänsterna som skulle innebära en grundläggande ändring av dem. Enligt propositionen är det möjligt att åberopa oproportionerligt stor börda, om villkoren i bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet är uppfyllda. Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande föreslår ekonomiutskottet att bestämmelserna om oskälig börda preciseras så att hänvisningen till bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet stryks i 7 § 2 mom. i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter, 10 d § 2 mom. i lagen om digitala tjänster och 194 f § 3 mom. i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

Bedömningen av en oproportionerligt stor börda är en helhet där bedömningskriterierna i enlighet med bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet delas in i följande tre delområden: 1) Förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och de ekonomiska aktörernas totala kostnader för tillverkning, distribution eller import av produkten eller tillhandahållandet av tjänsten, 2) förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och den ekonomiska aktörens nettoomsättning och 3) uppskattade kostnader och fördelar för de ekonomiska aktörerna, inklusive tillverkningsprocesser och investeringar, i förhållande till den uppskattade fördelen för personer med funktionsnedsättning, med hänsyn tagen till antalet specifika produkter eller tjänster och hur ofta de används.

En oproportionerligt stor börda kan åberopas endast om de kriterier som anges i direktivet är uppfyllda. Som berättigade skäl kan inte anses att en ekonomisk aktör eller tjänsteleverantör inte prioriterar saken och inte heller tidsbrist eller bristande kunskaper. Den ekonomiska aktören ska motivera åberopandet av en oproportionerligt stor börda och dokumentera bedömningen. Kraven ska uppfyllas genast när det inte längre finns förutsättningar att åberopa en oproportionerligt stor börda. Dessutom bör det beaktas att en oproportionerligt stor börda inte kan åberopas för hela produkten eller tjänsten, utan endast för ett visst krav. Åberopande av oproportionerligt stor börda är alltid ett undantag från huvudregeln, enligt vilken en produkt eller tjänst ska överensstämma med tillgänglighetskraven.

Ekonomiutskottet konstaterar att 3 a kap. i lagen om digitala tjänster är tilläggsreglering i förhållande till gällande lagstiftning. Alla tjänster som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om digitala tjänster ska alltså uppfylla kraven i 3 kap. och dessutom ska tjänsterna enligt 3 a kap. uppfylla de nya tilläggskraven i det kapitlet. I fråga om tilläggskrav kan en grundläggande ändring enligt 3 a kap. åberopas och dessutom kan en oproportionerligt stor börda åberopas i enlighet med vad som föreskrivs i 3 a kap.

Banktjänster och finansiella tjänster

I ett sakkunnigyttrande till ekonomiutskottet påpekas det att kraven i speciallagstiftningen om finansbranschen och den allmänna lagstiftningen om tillgänglighetsdirektivet kan vara sinsemel-

Betänkande EkUB 29/2022 rd

lan motstridiga. Således kan det visa sig vara svårt att tillämpa exempelvis kravet på begriplighet och språknivå i 10 c § i lagen om digitala tjänster på finansiella tjänster, som omfattas av detaljerade lagfästa och delvis standardiserade informationsskyldigheter. Etablerade termer eller termer som kommer direkt från regleringen får inte i alla situationer ersättas med ord i allmänspråk eller lättläst språk. Oklarhet i rättsläget kan leda till att produkter och tjänster erbjuds endast till snäva målgrupper och att det inte är möjligt att erbjuda alla kunder tjänster till följd av att tjänsterna inte uppfyller språkkraven.

Ekonomiutskottet konstaterar att finansiella tjänster och information om finansiella produkter omfattas av en mycket detaljerad finansmarknadslagstiftning som redan är maximalt harmoniserad på EU-nivå (bl.a. Mifid II, Ucits och Priips). Finansmarknadslagstiftningen utgår från att kunden ska förstå de tjänster som erbjuds kunden. I finansmarknadslagstiftningen är kundinformationen noggrant reglerad, och det är Finansinspektionen som utövar tillsyn över informationskyldigheterna i den lagstiftningen.

Redan enligt gällande lagstiftning ska bland annat dokument för många finansiella tjänster vara begripliga, och till exempel i fråga om utbudet av placeringstjänster ska det göras en utredning av kundens lämplighet utifrån vilken det bestäms hurdana tjänster kunden lämpligen kan erbjudas. Om kraven i tillgänglighetsdirektivet utsträcks till att gälla interna dokument för tjänsten, som omfattas av exakta formkrav i finansmarknadslagstiftningen, skulle tillgänglighetsregleringen och finansmarknadsregleringen i en del fall kunna råka i konflikt med varandra. Dessutom skulle det i ett sådant fall uppstå oklarheter i fråga om tillsynsmyndigheternas verksamhetsområden. Frågan behandlas närmare också i avsnitt 5.1.4 i propositionen.

Enligt uppgift framgår det inte av direktivet hur dess krav på begriplighet i fråga om banktjänster för konsumenter, inklusive språknivåkravet, förhåller sig till kraven i finansmarknadslagstiftningen, och det har heller inte kommit någon klar tolkning av detta på EU-nivå. Bestämmelserna i propositionen ska enligt inkommen utredning tolkas så att informationen om tillhandahållande av banktjänster för konsumenter enligt tillgänglighetsdirektivet ska uppfylla direktivets krav på att informationen ska vara begriplig och språkkravet på nivå B2. Uppgifterna i de egentliga banktjänsterna för konsumenterna behöver alltså inte uppfylla dessa krav, men informationen om tillhandahållandet av tjänsten ska uppfylla dem. Detta innebär att exempelvis att fondprospekt som ingår i investeringstjänster inte behöver uppfylla kraven i tillgänglighetsdirektivet.

Ekonomiutskottet anser att 10 c § 2 mom. i lagen om digitala tjänster behöver förtydligas utifrån det som sägs ovan så att kravet på begriplighet och språknivå i stället för tjänsterna gäller informationen om tillhandahållande av tjänsterna.

Tillsyn

De föreslagna ändringarna ökar myndigheternas uppgifter. Det föreslås inte att en ny egentlig tillsynsmyndighet inrättas, men uppgiftsfältet för befintliga myndigheter som utövar tillsyn växer, delvis till och med i mycket hög grad. De nya uppgifterna anknyter till marknadskontrollen av produkter och övervakningen av tjänster samt övervakningen av hur nödsamtal besvaras. Tillsynen ska likväl grunda sig på nuvarande reglering om tillsynsmetoderna.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Regionförvaltningsverket i Södra Finland svarar för tillsynen enligt lagen om digitala tjänster. Transport- och kommunikationsverket svarar för sin del för marknadskontrollen av produkter samt för tillsynen över uppgifter enligt lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och lagen om transportservice. Enligt propositionen är avsikten att under den fortsatta beredningen utreda om det går att koncentrera tillsynsuppgiften till en tillsynsmyndighet.

I tillsynsmyndighetens uppgifter ingår i betydande grad att ge råd och handledning till de ekonomiska aktörerna och också till användarna av tjänsterna. Det är också bra om tillsynsmyndigheten deltar i pågående standardiseringsarbete. Vidare är det viktigt att tillsynsmyndigheterna samarbetar med varandra för att harmonisera tillsynen.

Tillsynsmyndigheternas uppdrag inleds genast med handledning och rådgivning efter det att lagarna trätt i kraft. Den egentliga tillsynen inleds efter den 28 juni 2025. Utskottet slår fast att handledningen och rådgivningen är viktiga när man ska ge aktörerna information om vilka krav som ställs på dem. Detta talar för att det är viktigt att säkerställa att tillsynsmyndigheternas resurser räcker till genast från det att lagstiftningen träder i kraft.

DETALJMOTIVERING

1. Lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter

7§. Grundläggande ändring av produkter och oproportionerligt stor börda. Ekonomiutskottet föreslår utifrån grundlagsutskottets utlåtande att 2 mom. ändras så att hänvisningen till bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet stryks i bestämmelsen om bedömning av en oproportionerligt stor börda och att behövliga materiella bestämmelser tas in i paragrafen i stället.

2. Lagen om ändring av lagen om marknadskontrollen av vissa produkter.

1§. Tillämpningsområde. Efter det att den nu aktuella propositionen lämnades har 1 mom. kompletterats genom lagarna 248/2022, 266/2022 och 712/2022, så ekonomiutskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras till dessa delar. Dessutom behandlar riksdagen nu också regeringens proposition med förslag till lag om ändring av hälsoskyddslagen och till lagar som har samband med den (RP 196/2022 rd), som också innehåller ett förslag till ändring av 1 § 1 mom. i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter. Eftersom den ändringen (ShUB 25/2022 rd) har framskridit längre i riksdagsbehandlingen föreslår ekonomiutskottet att förslaget beaktas och att bestämmelserna samordnas. Till följd av detta föreslår utskottet också ändringar i lagens ingress.

4§. Tillsynsmyndigheter. Efter det att den nu aktuella propositionen lämnades har 4 mom. kompletterats genom lag 248/2022, så ekonomiutskottet föreslår att bestämmelsen kompletteras till denna del. Till följd av detta föreslår utskottet också ändringar i lagens ingress.

3. Lagen om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster

2§. Definitioner. Ekonomiutskottet föreslår med anledning av grundlagsutskottets utlåtande att definitionen av e-bok ändras så att omnämmandet av en permanent identifikator utgår. I enlighet

Betänkande EkUB 29/2022 rd

med vad som sägs i utskottets allmänna överväganden främjar identifikationskoder olika publikationers, såsom e-böckers, sökbarhet och därmed deras tillgänglighet. Det föreslagna begreppet permanent identifikator kan emellertid i praktiken leda till ogrundade tolkningsavgränsningar, så ekonomiutskottet anser att det är lämpligt att ändra definitionen.

10 b §. Begränsningar i kapitlets tillämpningsområde. Utskottet föreslår att hänvisningen i den finska versionen av paragrafen korrigeras. Definitionen av mikroföretag finns nämligen i 4 § 2 punkten i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter.

10 c §. Tillgänglighetskrav för vissa digitala tjänster. Utifrån grundlagsutskottets utlåtande föreslår ekonomiutskottet att hänvisningen till tillgänglighetsdirektivet stryks i 1 mom.

Enligt erhållen utredning är det inte nödvändigt att utfärda närmare bestämmelser om stödtjänster för digitala tjänster genom förordning av statsrådet. Ekonomiutskottet föreslår att 2 mom. preciseras till denna del.

Det föreslås att 2 mom. preciseras också så att kravet på begriplighet och språknivå gäller uppgifterna om tillhandahållande av tjänster i stället för själva tjänsterna. Utan den föreslagna ändringen kan det uppstå en situation där reglering som bygger på tillgänglighetsdirektivet kan anses stå i strid med mer detaljerade och redan befintlig finansmarknadslagstiftning. Om det inte görs någon åtskillnad mellan tillgänglighetslagstiftningen och finansmarknadslagstiftningen, kan också Finansinspektionens och Regionförvaltningsverket i Södra Finlands tillsynsbefogenheter överlappa varandra i fråga om informationsskyldigheternas begriplighet.

Dessutom föreslås det att 2 mom. kompletteras med anledning av kommissionens preciserande tolkningsriktlinjer som kom efter det att propositionen lämnades.

10 d §. Undantag från tillgänglighetskrav. Ekonomiutskottet föreslår en teknisk ändring i 1 mom. med anledning av den ändring som föreslås i 2 mom. Ekonomiutskottet föreslår att 2 mom. ändras så att hänvisningen till bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet stryks i bestämmelsen om bedömning av en oproportionerligt stor börda och att behövliga materiella bestämmelser tas in i paragrafen i stället.

4. Lagen om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

194 b §. Allmänna tillgänglighetskrav Utifrån grundlagsutskottets utlåtande föreslår ekonomiutskottet att hänvisningen till tillgänglighetsdirektivet stryks i 1 mom. Bestämmelser om tillgänglighetskraven enligt tillgänglighetsdirektivet för kommunikationstjänster och tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster finns i 194 b, 194 c och 194 d §.

Utskottet föreslår en teknisk ändring i 4 mom. Dessutom föreslås det att hänvisningen i 5 mom. preciseras så att den i stället för 1–4 mom. gäller 1–3 mom. Det föreslagna 4 mom. gäller antagandet att tjänster överensstämmer med kraven, så hänvisningen preciseras så att den endast gäller de tillgänglighetskrav som ingår i paragrafen.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

194 f §. Avvikelse från tillgänglighetskraven. Ekonomiutskottet föreslår utifrån grundlagsutskottets utlåtande att 3 mom. ändras så att hänvisningen till bilaga VI till tillgänglighetsdirektivet stryks i bestämmelsen och att behövliga materiella bestämmelser tas in i paragrafen i stället.

304 §. Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter. Riksdagen behandlar nu också regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation och av 3 § i lagen om Transport- och kommunikationsverket (RP 170/2022 rd, KoUB 15/2022 rd). Propositionen innehåller bland annat ett förslag till ändring av 304 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation. Eftersom den ändringen (KoUB 15/2022 rd) framskridit längre i riksdagsbehandlingen föreslår ekonomiutskottet att bestämmelserna samordnas genom att i detta sammanhang ändra lagens ingress och paragrafnumreringen.

5. Lagen om ändring av lagen om nödcentralsverksamhet

10 a §. Hur Nödcentralsverket ska svara på det allmänna nödnumret samt numrets tillgänglighet. Ekonomiutskottet föreslår att bemyndigandet att utfärda förordning preciseras med anledning av grundlagsutskottets utlåtande.

6. Lagen om ändring av lagen om transportservice

2 §. Allmänna definitioner. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer blir upphävd den 7 juni 2023 när den nya förordningen (EU) 2021/782 börjar tillämpas. Eftersom lagen om ändring av lagen om transportservice ska tillämpas först från och med den 28 juni 2025 bör hänvisningen ändras.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1—6 i proposition RP 41/2022 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

1.

Lag

om tillgänglighetskrav för vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja tillgängligheten för de produkter som omfattas av lagens tillämpningsområde och förbättra möjligheten till jämlik användning av produkterna i synnerhet när det gäller personer med funktionsnedsättning.

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan *tillgänglighetsdirektivet*.

2 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) sådana datormaskinvarusystem med generella användningsområden som är avsedda för konsumenter enligt 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978) och operativsystem till dessa maskinvarusystem,

2) betalningsterminaler som fungerar enligt självbetjäningsprincipen,

3) sådana bankomater, biljettförsäljningsautomater och incheckningsautomater som fungerar enligt självbetjäningsprincipen och är avsedda för tillhandahållande av tjänster som avses i 3 a kap. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019), nedan *lagen om digitala tjänster*,

4) interaktiva självbetjäningsterminaler som tillhandahåller information och är avsedda för tillhandahållande av tjänster som avses i 3 a kap. i lagen om digitala tjänster eller tjänster för buss- och spårtrafik inom stads- förortstrafik- och regional trafik, med undantag för terminaler som har monterats som integrerade delar av fordon, luftfartyg, fartyg eller rullande materiel,

5) sådan terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för elektroniska kommunikationstjänster,

6) sådan terminalutrustning för konsumentbruk med interaktiv datorkapacitet som används för åtkomst till audiovisuella medietjänster,

Betänkande EkUB 29/2022 rd

- 7) läsplattor,
- 8) produkter som används för tillhandahållande av tjänster enligt 3 § 1 mom. 4 punkten och 3 a kap. i lagen om digitala tjänster.

3 §

Förhållande till annan lagstiftning

Bestämmelser om ramarna för marknadskontrollen, samarbetet med de ekonomiska aktörerna och kontrollen av produkter som förs in på unionsmarknaden finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011, nedan *marknadskontrollförordningen*. Marknadskontrollförordningen tillämpas på den marknadskontroll som avser tillgänglighetskrav till den del det i dess artikel 2.3 föreskrivs om tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet, i dess artikel 10.2, 10.5 och 10.6 föreskrivs om att utse en marknadskontrollmyndighet, i dess artikel 11.5 föreskrivs om att godkänna provningsrapporter, i dess artikel 11.6 föreskrivs om att godkänna resultat av andra medlemsstaters kontroll, i dess artikel 14.1 och 14.2 föreskrivs om myndigheternas befogenheter och effektiv kontroll, i dess artikel 17 föreskrivs om användning av information och skyddet av yrkes- och affärshemligheter, i dess artikel 18 föreskrivs om processuella rättigheter för ekonomiska aktörer, i dess artikel 22 föreskrivs om ömsesidig assistans och i dess artikel 34.1, 34.3 och 34.4 föreskrivs om ett informations- och kommunikationssystem för unionen.

Bestämmelser om marknadskontroll, kontroll vid unionens yttre gränser enligt artiklarna i 25–28 i marknadskontrollförordningen, kontrollmyndigheterna och sökande av ändring i kontrollmyndigheternas beslut finns i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016), nedan *marknadskontrolllagen*.

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *ekonomisk aktör* produktens tillverkare, importör och distributör samt den bemyndigade företrädaren,
- 2) *mikroföretag* ett företag som har
 - a) färre än tio anställda och
 - b) en årsomsättning som inte överstiger 2 miljoner euro eller en årlig balansomslutning som inte överstiger 2 miljoner euro,
- 3) *harmoniserad standard* en europeisk standard som antagits på begäran av Europeiska kommissionen för tillämpningen av unionens harmoniseringslagstiftning.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

5 §

Styrning av tillsynen

Den allmänna styrningen av tillsynen över denna lag utövas av kommunikationsministeriet.

6 §

Tillgänglighetskrav för produkter och uppfyllande av dem

En ekonomisk aktör får släppa ut produkter på marknaden endast om produkten uppfyller de tillgänglighetskrav som anges i denna paragraf eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den och det för produkten upprättats en EU-försäkran om överensstämmelse och produkten är försedd med CE-märkning.

Produkter ska utformas och tillverkas på ett sätt som i största möjliga utsträckning möjliggör förutsebar användning bland personer med funktionsnedsättning. Det ska finnas lättillgänglig information om användningen av produkten och om produktens egenskaper när det gäller tillgänglighet. Produktens användargränssnitt ska för personer med funktionsnedsättning vara lätt att få tillgång till, hantera, begripa och kontrollera. Stödtjänsterna ska via tillgängliga kommunikationssätt ge information om produktens tillgänglighet och kompatibilitet med tekniska hjälpmedel. Förpackningar för andra produkter än självbetjäningsterminaler ska vara utformade så att de är tillgängliga, och anvisningarna om produktens förpackning, användning, installation, underhåll och bortskaffande ska vara lättillgängliga. En produkt behöver inte uppfylla de tillgänglighetskrav som avses i denna paragraf, om det erbjuds minst ett alternativt och lika tillgängligt driftsläge för hantering av produkten med iakttagande av kriterierna för funktionsprestanda. Närmare bestämmelser om tillgänglighetskraven och om tillämpningen av kraven på produkter utfärdas genom förordning av statsrådet.

Produkter som uppfyller sådana harmoniserade standarder, eller delar av dem, vilka antagits enligt artikel 15 i tillgänglighetsdirektivet och till vilka hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, eller som överensstämmer med de tekniska specifikationer, eller delar av dem, som fastställts i genomförandeakter som antagits av Europeiska kommissionen, ska anses uppfylla de i denna paragraf angivna tillgänglighetskrav som de aktuella standarderna, tekniska specifikationerna och delarna av dem täcker.

Ekonomiska aktörer som genomför offentlig upphandling ska beakta tillgänglighetskraven för produkter som omfattas av tillämpningsområdet för denna lag enligt vad som föreskrivs i 71 § 1 mom. i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) och i 75 § 1 mom. i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016).

7 §

Grundläggande ändring av produkter och oproportionerligt stor börda

En ekonomisk aktör kan avvika från tillgänglighetskraven, om aktören genom en bedömning kan visa att uppfyllandet av kraven

Betänkande EkUB 29/2022 rd

1) medför en sådan förändring av aktörens produkt som innebär en grundläggande ändring av produktens grundläggande karaktär, eller

2) orsakar aktören en oproportionerligt stor börda.

Bedömningen av huruvida uppfyllandet av tillgänglighetskraven orsakar en oproportionerligt stor börda för den ekonomiska aktören görs enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och driftsutgifterna och kapitalutgifterna och enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och nettoomsättningen samt enligt de uppskattade kostnaderna och fördelarna, där särskild hänsyn ska tas till de behov att använda produkten som personer med funktionsnedsättning har.

Avvikelse från tillgänglighetskraven får dock inte göras med stöd av 1 mom. 2 punkten, om den ekonomiska aktören från offentliga eller privata källor får medel som inte hör till de egna resurserna och som tillhandahålls för att förbättra tillgängligheten.

8 §

Anmälningsskyldighet och dokumentering vid undantag

En ekonomisk aktör som med stöd av 7 § avviker från tillgänglighetskraven ska lämna marknadskontrollmyndigheten uppgifter om avvikelserna. Då ska den ekonomiska aktören

- 1) dokumentera bedömningen,
- 2) på begäran sända bedömningen till marknadskontrollmyndigheten,
- 3) bevara dokumentationen i fem år från det att aktören senast tillhandahållit produkten på marknaden.

Det som föreskrivs i 1 mom. tillämpas inte på mikroföretag. Ett mikroföretag ska dock på begäran lämna marknadskontrollmyndigheten de uppgifter som motsvarar en bedömning, om företaget åberopar en avvikelse enligt 7 § 1 mom.

9 §

EU-försäkran om överensstämmelse

I en EU-försäkran om överensstämmelse ska det uppges att tillgänglighetskraven är uppfyllda och de tillgänglighetskrav specificeras från vilka den ekonomiska aktören avviker med stöd av 7 § 1 mom.

U-försäkran om överensstämmelse ska anmälas enligt mallen i bilaga III till Europaparlamentets och rådets beslut nr 768/2008/EG om en gemensam ram för saluföring av produkter och upphävande av rådets beslut 93/465/EEG. Om en EU-försäkran om överensstämmelse krävs enligt fler än en rättsakt, upprättas en enda försäkran. I försäkran ska alla de rättsakter anges enligt vilka försäkran krävs.

En EU-försäkran om överensstämmelse ska innehålla en allmän beskrivning av produkten, en beskrivning av hur tillgänglighetskraven uppfylls samt en förteckning över tillämpliga harmoniserade standarder, och den ska uppdateras fortlöpande.

En EU-försäkran om överensstämmelse ska upprättas på finska och svenska.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

10 §

CE-märkning

Bestämmelser om de minimikrav som ställs på CE-märkning av produkter finns i artikel 30 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 765/2008 om krav för ackreditering och upphävande av förordning (EEG) nr 339/93.

CE-märkningen ska anbringas synligt, läsbart och outplånligt på produkten eller på dess märkskylt. Om detta inte är möjligt eller lämpligt på grund av produktens art, ska märkningen anbringas på förpackningen och i de medföljande dokumenten.

CE-märkningen ska anbringas innan produkten släpps ut på marknaden.

11 §

Tillverkarens skyldigheter

När en tillverkare släpper ut sina produkter på marknaden ska den se till att produkterna har utformats och tillverkats så att de uppfyller tillgänglighetskraven.

Tillverkaren ska upprätta en i 9 § avsedd EU-försäkran om överensstämmelse och förse produkten med CE-märkning enligt 10 §.

Tillverkaren ska bevara den tekniska dokumentationen och EU-försäkran om överensstämmelse i fem år efter det att produkten har släppts ut på marknaden.

Tillverkaren ska

1) förse produkten med typnummer, partinummer, serienummer eller någon annan identifieringsmärkning,

2) på produkten på ett språk som lätt kan förstås ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och sin kontaktadress,

3) säkerställa att produkten åtföljs av tydliga och lättbegripliga bruksanvisningar och säkerhetsföreskrifter som är upprättade på finska och svenska.

12 §

Utseende av bemyndigad företrädare

En tillverkare kan utse en bemyndigad företrädare som

1) håller EU-försäkran om överensstämmelse och den tekniska dokumentationen tillgänglig för marknadskontrollmyndigheten i fem år,

2) på motiverad begäran av marknadskontrollmyndigheten lämnar myndigheten all information och dokumentation som behövs för att visa att produkten uppfyller kraven,

3) på marknadskontrollmyndighetens begäran samarbetar med myndigheten om alla åtgärder som vidtas för att undanröja bristande överensstämmelse med tillgänglighetskraven för produkten.

Tillverkarens skyldighet att utforma och tillverka sina produkter så att de uppfyller tillgänglighetskraven kan inte delegeras till den bemyndigade företrädaren.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

13 §

Importörens skyldigheter

Innan en importör släpper ut en produkt på marknaden ska den säkerställa att tillverkaren har iakttagit kraven i 11 § 2 och 4 mom. Importören ska säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar iakttagandet av tillgänglighetskraven.

Importören ska på produkten på ett språk som lätt kan förstås ange sitt namn, sitt registrerade firmanamn eller registrerade varumärke och sin kontaktadress.

Om en importör anser att en produkt inte uppfyller tillgänglighetskraven, får importören inte släppa ut produkten på marknaden förrän produkten överensstämmer med kraven. Om produkten inte uppfyller tillgänglighetskraven ska importören underrätta tillverkaren och marknadskontrollmyndigheten om detta.

Importören ska i fem år från det att produkten släpptes ut på marknaden hålla en kopia av EU-försäkran om överensstämmelse tillgänglig för marknadskontrollmyndigheten och se till att myndigheten på begäran får den tekniska dokumentationen.

Det som i 11 § föreskrivs om tillverkarens skyldigheter tillämpas på en importör som släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sätt som kan påverka hur tillgänglighetskraven uppfylls.

14 §

Distributörens skyldigheter

En distributör ska kontrollera att produkten har en i 9 § avsedd EU-försäkran om överensstämmelse och CE-märkning enligt 10 §. Dessutom ska distributören kontrollera att produkten är försedd med de uppgifter som avses i 11 § 4 mom. och 13 § 2 mom.

Distributören ska säkerställa att lagrings- eller transportförhållandena inte äventyrar iakttagandet av tillgänglighetskraven.

Det som i 11 § föreskrivs om tillverkarens skyldigheter tillämpas på en distributör som släpper ut en produkt på marknaden i eget namn eller under eget varumärke eller ändrar en produkt som redan släppts ut på marknaden på ett sätt som kan påverka hur tillgänglighetskraven uppfylls.

15 §

Ekonomiska aktörers skyldigheter

Ekonomiska aktörer ska på begäran lämna marknadskontrollmyndigheten identifikationsuppgifter för alla ekonomiska aktörer som har levererat en produkt till dem eller som de har levererat en produkt till under de senaste fem åren.

En tillverkare, distributör eller importör som anser eller har skäl att tro att en produkt som den har släppt ut på marknaden inte uppfyller tillgänglighetskraven, ska omedelbart se till att produkten överensstämmer med kraven eller vid behov dra tillbaka produkten från marknaden. Dessutom ska marknadskontrollmyndigheten informeras om bristerna och de korrigerande åtgärderna. Tillverkaren och importören ska föra ett register över produkter som inte uppfyller tillgänglighetskraven och över de klagomål som rör dem.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Ekonomiska aktörer ska på begäran av marknadskontrollmyndigheten

1) på ett språk som marknadskontrollmyndigheten lätt kan förstå lämna myndigheten all den information och dokumentation som behövs för att visa att en produkt överensstämmer med kraven,

2) samarbeta med marknadskontrollmyndigheten för bedömning av tillgänglighet eller undanröjande av bristande överensstämmelse med tillgänglighetskraven.

16 §

Marknadskontroll avseende tillgänglighetskrav

Den marknadskontrollmyndighet som avses i 4 § 6 mom. i marknadskontrolllagen ska

1) övervaka att tillgänglighetskraven iakttas,

2) övervaka att en ekonomisk aktör som avviker från tillgänglighetskraven har utfört en bedömning enligt 7 §,

3) offentliggöra en förteckning över de produkter som inte uppfyller tillgänglighetskraven.

Marknadskontrollmyndigheten ska bedöma en produkts överensstämmelse med kraven, om myndigheten har skäl att tro att produkten inte uppfyller tillgänglighetskraven.

Om marknadskontrollmyndigheten upptäcker brister i uppfyllelsen av tillgänglighetskraven eller i en bedömning enligt 7 §, ska den uppmana den ekonomiska aktören att avhjälpa bristerna.

Bestämmelser om marknadskontrollmyndighetens skyldighet att informera Europeiska kommissionen och andra medlemsstater finns i 27 § 1 mom. i marknadskontrolllagen. Om inte någon medlemsstat eller kommissionen inom tre månader från det att informationen togs emot har gjort invändningar mot en anmäld provisorisk åtgärd kan marknadskontrollmyndigheten fatta ett slutligt beslut om att dra tillbaka produkten från marknaden och oandra begränsande åtgärder.

17 §

Formell bristande överensstämmelse

Om inte något annat följer av 7 § ska marknadskontrollmyndigheten ålägga en ekonomisk aktör att avhjälpa den bristande överensstämmelsen, om myndigheten upptäcker att

1) CE-märkningen har anbringats i strid med 10 §,

2) CE-märkningen har inte anbringats,

3) det har inte upprättats någon EU-försäkran om överensstämmelse,

4) EU-försäkran om överensstämmelse har inte upprättats på ett korrekt sätt,

5) den tekniska dokumentationen inte är tillgänglig eller inte är komplett.

6) någon skyldighet enligt 11 eller 13 § är inte iakttagits.

Om den bristande överensstämmelsen kvarstår, ska marknadskontrollmyndigheten vidta åtgärder för att begränsa eller förbjuda tillhandahållandet av produkten på marknaden eller för att säkerställa att den dras tillbaka från marknaden.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

18 §

Påföljder

Bestämmelser om åtgärder enligt marknadskontrollagen finns i 3 kap. i den lagen.
Bestämmelser om CE-märkningsförfarande finns i lagen om CE-märkningsförfarande (187/2010).

19 §

Ändringssökande

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Vid sökande av ändring i beslut som gäller föreläggande och utdömande av vite samt föreläggande och verkställighet av hot om tvångsutförande tillämpas dock viteslagen (1113/1990).

20 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Den tillämpas dock först från och med den 28 juni 2025.

Produkter som tjänsteleverantörer använder vid tillhandahållandet av tjänster ska bringas i överensstämmelse med lagen senast den 28 juni 2030.

Självbetjäningsterminaler som har tagits i bruk före den 28 juni 2025 ska med avvikelse från 2 mom. bringas i överensstämmelse med kraven inom 20 år från det att terminalerna togs i bruk.

2.

Lag

om ändring av 1 och 4 § i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om marknadskontrollen av vissa produkter (1137/2016) 1 § 1 mom. och 4 § 4 mom., sådana de lyder, 1 § 1 mom. i lag / och 4 § 4 mom. i lag 248/2022, som följer:

Betänkande EkUB 29/2022 rd

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på marknadskontrollen av de produkter som omfattas av tillämpningsområdet för hiss säkerhetslagen (1134/2016), lagen om mätinstrument (707/2011), lagen om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven (180/2015), lagen om överensstämmelse med kraven för utrustning och säkerhetssystem som är avsedda för användning i explosionsfarliga omgivningar (1139/2016), lagen om tryckbärande anordningar (1144/2016), elsäkerhetslagen (1135/2016), lagen om explosiva varors överensstämmelse med kraven (1140/2016), lagen om personlig skyddsutrustning som är avsedd att användas av konsumenter (218/2018), gasanordningslagen (502/2018), strålsäkerhetslagen (859/2018), luftfartslagen (864/2014), lagen om överensstämmelse med kraven för aerosoler (794/2020), fordonslagen (82/2021), avfallslagen (646/2011), miljöskyddslagen (527/2014), lagen om EU-miljömärke (832/2014), lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar (1712/2015), lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014), lagen om marin utrustning (1503/2011), lagen om krav på ekodesign för och energimärkning av produkter (1005/2008), lagen om begränsning av användning av farliga ämnen i elektrisk och elektronisk utrustning (387/2013), kemikalielagen (599/2013), lagen om kosmetiska produkter (492/2013), tobakslagen (549/2016), lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022), lagen om gödselmedel (711/2022), hälsoskyddslagen (763/1994) och lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (/20), om inte något annat föreskrivs i de lagarna.

4 §

Tillsynsmyndigheter

Transport- och kommunikationsverket är marknadskontrollmyndighet enligt denna lag när det gäller produkter som avses i luftfartslagen, fordonslagen, 24 a § 3 mom. i miljöskyddslagen, lagen om säkerhet och utsläppskrav för fritidsbåtar, lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation, lagen om marin utrustning och lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om tillhandahållande av digitala tjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) den svenska språkdräkten i 1 § 2 mom. samt 2 § 9 punkten och den svenska språkdräkten i 3 § 1 mom. 5 punkten, samt 3 § 1 mom. 6 punkten, 3 § 3 mom. 3 punkten och den svenska språkdräkten i 9 § 2 mom., samt 11 § 1 mom., 12 § 1 mom., 12 § 2 mom. 1 punkten, den svenska språkdräkten i 12 § 2 mom. 3 punkten samt 12 § 2 mom. 5 punkten och 12 § 3 mom. 1 punkten och

fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 654/2021, nya 10–15 punkter, till 3 § 1 mom. en ny 7 punkt, till lagen ett nytt 3 a kap. och till 12 § 2 mom. en ny 6 punkt som följer:

1 §

Lagens syfte

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer, nedan *webbtillgänglighetsdirektivet*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) *tidsberoende media* ljud, videobilder och en kombination av dem, som kan inbegripa interaktion,

10) *konsument* en konsument enligt 1 kap. 4 § i konsumentskyddslagen (38/1978),

11) *e-handelstjänst* en digital tjänst där man kan ingå distansförsäljningsavtal enligt 6 kap. 7 § i konsumentskyddslagen,

12) *e-bok* en publikation i textform eller grafisk form som tillhandahålls konsumenten som en fil eller samling filer och är försedd med en permanent identifikator som knyter den till en publikation,

13) *persontrafiktjänst* digital tjänst som tillhandahålls konsumenter som en del av de trafik-tjänster som avses i EU:s förordningar om passagerarrättigheter enligt 2 § 1 mom. 12 punkten i lagen om transportservice (320/2017),

14) *tjänst som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster* en tjänst enligt 3 § 2 c punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014),

Betänkande EkUB 29/2022 rd

15) *kommunikationstjänst* en tjänst enligt 3 § 37 punkten i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation.

3 §

Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas

5) på digitala tjänster som tillhandahålls av offentliga företag som avses i 5 § 4 mom. i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) eller av enheter enligt 5 § 5 mom. i den lagen som är verksamma med stöd av särskilda rättigheter eller ensamrätter som har beviljats av en myndighet, till den de syftar till att tillhandahålla allmänheten tjänster inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster,

6) på digitala tjänster som tillhandahålls av kreditinstitut som avses i 1 kap. 7 § i kreditinstitutslagen (610/2014), av betalningsinstitut som avses i 5 § 2 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010), av värdepappersföretag som avses i 1 kap. 13 § 1 mom. 1 punkten i lagen om investeringstjänster (747/2012), av försäkringsbolag som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i försäkringsbolagslagen (521/2008) och av försäkringsföreningar som avses i 1 kap. 1 § 1 mom. i lagen om försäkringsföreningar (1250/1987), till den del de syftar till att tillhandahålla tjänster för allmänheten,

7) på vissa digitala tjänster på det sätt som föreskrivs i 3 a kap.

Denna lag tillämpas inte

3) på digitala tjänster som tillhandahålls av dem som bedriver offentlig rundradioverksamhet, till den del det är fråga om andra tjänster än tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster,

9 §

Tillgänglighetsutlåtande

Tillgänglighetsutlåtandet ska hållas uppdaterat i den form som med stöd av artikel 7.2 i webbtillgänglighetsdirektivet särskilt anges i Europeiska kommissionens genomförandeakter. Tillsynsmyndigheten ska hålla en sådan mall för tillgänglighetsutlåtanden som avses i genomförandeakterna allmänt tillgänglig på sin webbplats på adressen www.saavutettavuusvaatimukset.fi.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

3 a kap.

Vissa digitala tjänsters tillgänglighet

10 a §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas endast på

- 1) tjänster som avser persontrafiktjänster, e-böcker och webbutiker,
- 2) konsumentkrediter som omfattas av tillämpningsområdet för 7 eller 7 a kap. i konsument-skyddslagen, investeringstjänster enligt 1 kap. 15 § 1, 2, 4 och 5 punkten i lagen om investerings-tjänster och sidotjänster enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 1, 3, 4 och 7 punkten i den lagen, betaltjänster enligt 1 § i betaltjänstlagen (290/2010), betalkonton med grundläggande funktioner, och tjänster knutna till dem, enligt 15 kap. 6 a § 1 mom. i kreditinstitutslagen samt elektroniska pengar enligt 5 § 6 a punkten i lagen om betalningsinstitut, till de delar tjänsterna tillhandahålls konsumenterna i digital form, och
- 3) tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster samt kommunikationstjänster, till de delar det är fråga om digitala tjänster som tillhandahålls konsumenterna.

10 b §

Begränsningar i kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas inte på digitala tjänster som tillhandahålls av mikroföretag enligt 4 § 2 punkten i lagen om tillgänglighetskrav för vissa produkter (/).

10 c §

Tillgänglighetskrav för vissa digitala tjänster

Utöver vad som föreskrivs i 7 § ska tjänsteleverantören säkerställa att de digitala tjänster som denne tillhandahåller uppfyller de kompletterande krav som anges i denna paragraf. Kompletterande krav som uppfyller sådana enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan tillgänglighetsdirektivet, antagna harmoniserade standarder, eller delar av dem, till vilka hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, eller som överensstämmer med de tekniska specifikationer, eller delar av dem, som fastställts i genomförandeakter som antagits av Europeiska kommissionen, ska anses uppfylla de i denna paragraf angivna tillgänglighetskrav som de aktuella standarderna, tekniska specifikationerna och delarna av dem täcker.

Tjänsteleverantören ska ge information om den digitala tjänstens funktion ~~och tillhandahålla stödtjänster som stöder tillgängligheten~~. Dessutom ska informationen om tillhandahållande av de tjänster som avses i 10 a § 2 punkten uppfylla nivå B2 i Europarådets gemensamma europeiska referensram för språk, och digitala tjänster som tillhandahålls i form av e-böcker ska vara tillgängliga på ett sådant sätt att de kan behandlas, läsas och användas och det går att navigera i dem. En tjänst behöver inte uppfylla de tillgänglighetskrav som avses i denna paragraf, om det erbjuds

Betänkande EkUB 29/2022 rd

minst ett alternativt och lika tillgängligt driftsläge för hantering av tjänsten med iakttagande av kriterierna för funktionsprestanda. När det gäller kommunikationstjänster och tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster tillämpas 194 c och 194 d § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation i fråga om de kompletterande kraven.

Närmare bestämmelser om de kompletterande kraven och om tillämpningen av dem utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 d §

Undantag från tillgänglighetskrav

~~Utöver vad som föreskrivs i 8 § kan en~~ En tjänsteleverantör avvika från tillgänglighetskraven, om leverantören genom en tillgänglighetsbedömning kan visa att iakttagandet av tillgänglighetskraven medför en oproportionell börda enligt 8 § för den digitala tjänsten eller en sådan förändring i den digitala tjänsten som innebär en grundläggande ändring av dess grundläggande karaktär.

Bedömningen av huruvida uppfyllandet av tillgänglighetskraven orsakar en oproportionell börda för tjänsteleverantören görs enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och driftsutgifterna och kapitalutgifterna och enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och nettoomsättningen samt enligt de uppskattade kostnaderna och fördelarna, där särskild hänsyn ska tas till de behov att använda tjänsten som personer med funktionsnedsättning har.

Avvikelse från tillgänglighetskraven får dock inte göras med stöd av vad som föreskrivs i 8 §, om tjänsteleverantören från offentliga eller privata källor får medel som inte hör till de egna resurserna och som tillhandahålls för att förbättra tillgängligheten.

10 e §

Förfaranden för avvikelse från tillgänglighetskrav

En tjänsteleverantör avviker från tillgänglighetskraven med stöd av 10 d § ska lämna tillsynsmyndigheten information om avvikelserna.

Tjänsteleverantören ska då

- 1) dokumentera bedömningen,
- 2) på begäran lämna bedömningen till tillsynsmyndigheten,
- 3) bevara den dokumenterade bedömningen i fem år från det att leverantören senast tillhandahållit den digitala tjänsten.

Bedömningen av huruvida tillgänglighetskraven leder till en oproportionerligt stor börda ska upprepas

- 1) när innehållet i den digitala tjänsten ändras,
- 2) på begäran av tillsynsmyndigheten, eller
- 3) minst vart femte år.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

10 f §

Information om hur en digital tjänst uppfyller tillgänglighetskraven

Tjänsteleverantören ska utöver vad som föreskrivs i 9 § genom tillgänglighetsutlåtandet offentliggöra en allmän beskrivning av den digitala tjänsten och en redogörelse för hur den digitala tjänsten uppfyller de kompletterande kraven enligt tillgänglighetsdirektivet.

10 g §

Skyldighet att informera om brister i digitala tjänsterstillgänglighet

Om en digital tjänst inte uppfyller tillgänglighetskraven ska tjänsteleverantören informera den tillsynsmyndigheten om bristerna och om korrigerande åtgärder.

11 §

Tillgänglighetsklagan och begäran om utredning av tillgängligheten

Var och en har rätt att hos tillsynsmyndigheten anförda tillgänglighetsklagan om en tjänsteleverantör som inte har iakttagit de krav eller fullgjort de skyldigheter som anges i 3 eller 3 a kap. På behandlingen av tillgänglighetsklagan tillämpas bestämmelserna om förvaltningsklagan i 8 a kap. i förvaltningslagen (434/2003).

12 §

Tillsynsmyndighet och dess uppgifter och behörighet

Tillsynsmyndighet enligt denna lag är Regionförvaltningsverket i Södra Finland, som utövar tillsyn över fullgörandet av de skyldigheter och iakttagandet av de krav som anges i 3 och 3 a kap.

Tillsynsmyndigheten ska

1) ge allmänna anvisningar och allmän rådgivning om iakttagandet av de krav, fullgörandet av de skyldigheter och tillgodoseendet av de rättigheter som anges i 3 och 3 a kap.,

3) övervaka och kontrollera att tillgänglighetskraven iakttas på det sätt som med stöd av artikel 8.2 i webbtillgänglighetsdirektivet anges i Europeiska kommissionens genomförandeakter,

5) lämna Europeiska kommissionen rapporter om resultatet av övervakningen i enlighet med artikel 8.4 i webbtillgänglighetsdirektivet,

6) övervaka och kontrollera att de krav som anges i 3 a kap. har iakttagits.

Tillsynsmyndigheten kan

1) när den utför uppgifter enligt 2 mom. 3 och 6 punkten ålägga tjänsteleverantören att inom skälig tid se till att de digitala tjänsterna uppfyller kraven i 3 och 3 a kap.,

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 3 a kap. ska tillämpas från och med den 28 juni 2025. Avtal om tjänster som hör till tillämpningsområdet för 3 a kap. och ingåtts före den 28 juni 2025 kan förbli i kraft oförändrade tills deras giltighetstid upphör, men dock inte för längre tid än fem år från den dagen. Bestämmelserna i 3 a kap. ska inte tillämpas på sådant innehåll på webbplatser och i mobila applikationer som har arkiverats före den 28 juni 2025.

Bestämmelserna i 3 a ska inte tillämpas på förinspelade tidsberoende media som har publicerats före den 28 juni 2025.

Bestämmelserna i 3 a kap. ska inte tillämpas på sådana filer skapade med kontorsprogram som finns på webbplatser eller i mobila applikationer och har publicerats före den 28 juni 2025.

4.

Lag

om ändring av lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation (917/2014) 304 § ~~1 mom.~~ 17 punkten, 308 § 1 mom. och 313 § 1 mom., sådana de lyder, 304 § ~~1 mom.~~ 17 punkten i lag /, 308 § 1 mom. i lag 1207/2020 och 313 § 1 mom. i lag 1003/2018, och

fogas till 3 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 456/2016, 52/2019, 1207/2020 och 485/2021, en ny 2 c punkt, till lagen ett nytt 22 a kap. och till 304 § ~~1 mom.~~, sådan den lyder i lag /, en ny 18 punkt som följer:

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

2 c) *tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster* tjänster som överförs via elektroniska kommunikationsnät och används för att identifiera, välja och ta del av audiovisuella innehållstjänster och tjänsternas tillgänglighetskomponenter och för att ta emot information om sådana tjänster och egenskaper.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

22 a kap.

Krav på tjänsternas tillgänglighet

194 a §

Kapitlets tillämpningsområde

Detta kapitel tillämpas på tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster och på kommunikationstjänster, när dessa tjänster tillhandahålls konsumenterna. Detta kapitel tillämpas dock inte på mikroföretag som tillhandahåller tjänster och inte heller på överföringstjänster som används för maskin till maskin-tjänster.

194 b §

Allmänna tillgänglighetskrav

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller konsumenterna kommunikationstjänster och tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster ska ~~säkerställa att de tjänster som de tillhandahåller utformas och tillhandahålls med iakttagande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster, nedan tillgänglighetsdirektivet. Tjänsteleverantörerna ska~~ se till att det finns förfaranden för att säkerställa att de tillämpliga tillgänglighetskraven uppfylls under hela den tid som tjänsten tillhandahålls.

Tjänsteleverantören ska ge information om hur tjänsten fungerar och, om produkter används vid tillhandahållandet av tjänsten, om tjänstens koppling till dessa produkter, om produkternas egenskaper när det gäller tillgänglighet och om hur de fungerar tillsammans med hjälpmedel och hjälparrangemang.

Tjänsteleverantören ska säkerställa att det i dess stödtjänster, via tillgängliga kommunikations-sätt, ges information om tjänstens tillgänglighet och kompatibilitet med tekniska hjälpmedel.

Tjänster som uppfyller sådana harmoniserade standarder, eller delar av dem, vilka antagits enligt artikel 15 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/882 om tillgänglighetskrav för produkter och tjänster och till vilka hänvisningar har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, eller som överensstämmer med de tekniska specifikationer, eller delar av dem, som fastställts i genomförandeakter som antagits av Europeiska kommissionen, ska anses uppfylla de i denna paragraf och i 194 c och 194 d § angivna krav som de aktuella standarderna, tekniska specifikationerna och delarna av dem täcker.

De tillgänglighetskrav som anges i 1–3 mom. tillämpas på interpersonella kommunikationstjänster, internetaccesstjänster och tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster. Till den del tjänsterna utgör digitala tjänster enligt 2 § 3 punkten i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019) tillämpas det som föreskrivs i den lagen.

Närmare bestämmelser om lämnande av information som krävs i samband med tillhandahållandet av tjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

194 c §

Kompletterande krav för kommunikationstjänster

En kommunikationstjänst ska tillhandahålla

- 1) realtidstext utöver talkommunikation,
- 2) totalkommunikation när det utöver talkommunikation tillhandahålls video.

De kompletterande krav som anges i 1 mom. tillämpas på interpersonella kommunikationstjänster.

Närmare bestämmelser om de kompletterande krav som ska tillämpas i fråga om kommunikationstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

194 d §

Kompletterande krav för tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster

Tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster ska

- 1) tillhandahålla elektroniska programguider som är uppfattningsbara, hanterbara, begripliga och robusta och tillhandahåller information om tillgänglighetskomponenterna,
- 2) säkerställa att tillgänglighetskomponenterna hos de audiovisuella innehållstjänsterna överförs fullt ut med adekvat kvalitet för en korrekt visning som är synkroniserad med ljud och video, så att användaren kan kontrollera visningen och användningen av dem.

Närmare bestämmelser om de kompletterande krav som ska tillämpas i fråga om tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster får utfärdas genom förordning av statsrådet.

194 e §

Skyldigheter i fall av bristande överensstämmelse med kraven

Om en kommunikationstjänst eller en tjänst som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster inte uppfyller tillgänglighetskraven, ska tjänsteleverantören informera Transport- och kommunikationsverket om bristerna i tjänstens tillgänglighet och om korrigerande åtgärder.

En tjänsteleverantör som tillhandahåller kommunikationstjänster eller tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster ska på begäran av Transport- och kommunikationsverket lämna verket de uppgifter som behövs för att visa att tjänsten uppfyller tillgänglighetskraven. Tjänsteleverantören ska samarbeta med Transport- och kommunikationsverket kring alla åtgärder som vidtas för att få tjänsten att uppfylla kraven.

194 f §

Avvikelse från tillgänglighetskraven

En tjänsteleverantör som tillhandahåller kommunikationstjänster eller tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster får avvika från tillgänglighetskraven endast om leverantören utifrån en bedömning kan visa att uppfyllande av de tillgänglighetskrav som avses i 194 b–194 d § medför

Betänkande EkUB 29/2022 rd

1) en sådan förändring i tjänsten som innebär en grundläggande ändring av dess grundläggande karaktär, eller

2) en oproportionerligt stor börda för företaget.

En tjänsteleverantör får dock inte med stöd av 1 mom. 2 punkten avvika från tillgänglighetskraven, om denne från offentliga eller privata källor får medel som inte hör till de egna resurserna och som tillhandahålls för att förbättra tillgängligheten. En tjänsteleverantör som med stöd av 1 mom. avviker från tillgänglighetskraven ska lämna uppgifter om avvikelsen till den myndighet som svarar för kontrollen av att tjänsterna överensstämmer med kraven.

Bedömningen av huruvida uppfyllandet av tillgänglighetskraven orsakar en oproportionerligt stor börda för tjänsteleverantören görs enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och driftsutgifterna och kapitalutgifterna och enligt förhållandet mellan nettokostnaderna för efterlevnad av tillgänglighetskraven och nettoomsättningen samt enligt de uppskattade kostnaderna och fördelarna, där särskild hänsyn ska tas till de behov att använda tjänsten som personer med funktionsnedsättning har.

Tjänsteleverantören ska dokumentera den bedömning som avses i 1 mom. och bevara den dokumenterade bedömningen i fem år från det att leverantören senast tillhandahållit tjänsten. Tjänsteleverantören ska på begäran av den myndighet som svarar för kontrollen av tjänsternas överensstämmelse med kraven lämna en kopia av den dokumenterade bedömning där det utreds på vilket sätt tjänsten uppfyller tillgänglighetskraven.

Om tillsynsmyndigheten upptäcker brister i en bedömning som utförts enligt denna paragraf, ska den uppmana tjänsteleverantören att avhjälpa bristerna. Tillsynsmyndigheten ska sätta ut en tidsfrist inom vilken bristerna ska avhjälpas.

Tillsynsmyndigheten kan ålägga tjänsteleverantören att inom en viss tid göra en ny bedömning. Dessutom ska en ny bedömning utföras när tjänsten ändras och åtminstone vart femte år.

194 g §

Lämnande av information om uppfyllande av tillgänglighetskraven

Tjänsteleverantörer som tillhandahåller kommunikationstjänster eller tjänster som ger åtkomst till audiovisuella innehållstjänster ska i enlighet med bilaga V till tillgänglighetsdirektivet offentliggöra information för bedömning av hur tjänsterna uppfyller de tillgänglighetskrav som avses i 194 b–194 d §.

Om tjänsteleverantören avviker från tillgänglighetskraven med stöd av 194 e § ska leverantören ge information om vilka tillgänglighetskrav som tjänsten inte uppfyller. Tjänsteleverantören ska bevara den information som avses i 1 mom. så länge tjänsten i fråga tillhandahålls.

194 h §

Krav på funktionsprestanda

En tjänst behöver inte uppfylla tillgänglighetskraven i 194 b – 194 d § om det för tjänsten tillhandahålls minst ett alternativt driftläge som uppfyller kraven på funktionsprestanda och om tjänsten då är minst lika tillgänglig som en tjänst som uppfyller kraven i paragraferna i fråga.

Närmare bestämmelser om de krav som gäller funktionsprestanda utfärdas genom förordning av statsrådet.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

304 §

Transport- och kommunikationsverkets särskilda uppgifter

Utöver vad som föreskrivs annanstans i denna lag ska Transport- och kommunikationsverket **17)** sörja för det nationella samordningscentrumets uppgifter enligt artikel 6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/887 om inrättande av Europeiska kompetenscentrumet för cybersäkerhet inom näringsliv, teknik och forskning och av nätverket av nationella samordningscentrum,

18) övervaka och kontrollera att de tjänster som avses i 22 a kap. uppfyller kraven enligt det kapitlet samt följa den behandling av klagomål och rapporter som lämnats med stöd av det kapitlet.

308 §

Myndighetssamarbete

Kommunikationsministeriet, Transport- och kommunikationsverket, dataombudsmannen, konkurrensmyndigheterna, konsumentmyndigheterna, marknadskontroll- och produktsäkerhetsmyndigheterna, Nationella audiovisuella institutet samt Regionförvaltningsverket i Södra Finland ska vid skötseln av uppgifter enligt denna lag samarbeta med varandra på ett ändamålsenligt sätt.

313 §

Behandling av tillsynsärenden vid Transport- och kommunikationsverket

Transport- och kommunikationsverket kan ta upp ett ärende till prövning på eget initiativ, på begäran en part eller, i ett ärende enligt 22 a kap., också på begäran av en annan aktör som har ett legitimt intresse i saken.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 22 a kap. i denna lag tillämpas dock först från och med den 28 juni 2025. Produkter som tjänsteleverantörer använder vid tillhandahållandet av tjänster ska bringas i överensstämmelse med lagen senast den 28 juni 2030.

Avtal om tjänster som hör till tillämpningsområdet för 22 a kap. och ingåtts före den 28 juni 2025 kan förbli i kraft oförändrade tills deras giltighetstid upphör, men dock inte för längre tid än fem år från den dagen.

— — — — —

5.

Lag

om ändring av lagen om nödcentralsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om nödcentralsverksamhet (692/2010) 13 b och 25 a §, sådana de lyder i lag 174/2015, och
fogas till lagen nya 10 a och 10 b § som följer:

3 kap.

Verksamhet

10 a §

Hur Nödcentralsverket ska svara på det allmänna nödnumret samt numrets tillgänglighet

Nödcentralsverket ska svara på sådana nödmeddelanden till det allmänna nödnumret 112 som består av realtidstal eller realtidstext. Nödcentralsverket kan också svara på nödmeddelanden som sänts på något annat sätt som möjliggör kontakt interaktion mellan den som sänder meddelandet och Nödcentralsverket.

Nödcentralsverket ska på det allmänna nödnumret 112 svara med användning av samma kommunikationssätt som nödnumret kontaktats med. Om Nödcentralsverket möjliggör att ett nödmeddelande sänds med videobild, ska Nödcentralsverket svara på meddelandet med talkommunikation, text och video som synkroniseras i en totalkonversation.

Närmare bestämmelser om tekniska krav och standarder när det gäller svaren på det allmänna nödnumret 112 får utfärdas genom förordning av statsrådet.

10 b §

Tillsynen över det allmänna nödnumrets tillgänglighet

Tillsynen över efterlevnaden av de tillgänglighetskrav som anges i 10 a § utövas av inrikesministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Svaren på det allmänna nödnumret ska bringas i överensstämmelse med 10 a § i denna lag före utgången av år 2025.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Uppgifterna i register över användare av nödtextmeddelande ska raderas inom ett år från ikraftträdandet av denna lag.

6.

Lag

om ändring av lagen om transportservice

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om transportservice (320/2017) 150 § 1 mom. 5 punkten,
ändras 2 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 1256/2020, och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lagarna 301/2018, 371/2019 och 1256/2020, en ny 12 punkt, till
150 § ett nytt 4 mom. och till lagen nya 150 a och 186 a § som följer:

2 §

Allmänna definitioner

I denna lag avses med

11) *beslut om godkännande* ett beslut av en myndighet genom vilket utövandet av en verksamhet som kräver myndighetens godkännande har godkänts,

12) *EU:s förordningar om passagerarrättigheter* Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1107/2006 om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/782 om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1177/2010 om passagerares rättigheter vid resor till sjöss och på inre vattenvägar och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004 samt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 181/2011 om passagerares rättigheter vid busstransport och om ändring av förordning (EG) nr 2006/2004.

150 §

Informationsskyldighet för tillhandahållare av persontrafiktjänster

Andra innehavare av persontrafiktillstånd än sådana som tillhandahåller tjänster inom flygtrafik, järnvägstrafik, trafik till sjöss och på inre vattenvägar och busstrafik som omfattas av EU:s förordningar om passagerarrättigheter samt de som tillhandahåller förmedlingstjänster eller kom-

Betänkande EkUB 29/2022 rd

binationstjänster ska se till att passageraren i elektronisk form har tillgång till åtminstone information om den service och assistans som står till förfogande för passagerare med funktionsnedsättning, fordonens tillgänglighet och vilken utrustning som underlättar för passagerarna att ta sig in i och ut ur fordonet samt kommunikationen med föraren.

150 a §

Information om persontrafiktjänsters tillgänglighet samt informationens tillgänglighet

Trafikidkare som tillhandahåller sådana persontrafiktjänster inom flygtrafik, järnvägstrafik, trafik till sjöss och på inre vattenvägar och busstrafik som omfattas av EU:s förordningar om passagerarrättigheter samt innehavare av stationer, terminaler och hamnar som avses i de förordningarna ska var och en för egen del tillhandahålla den information de har om

- 1) tillgängligheten hos de trafikmedel som används för att producera tjänsten,
- 2) tillgängligheten hos den infrastruktur och den bebyggda miljö som omger trafiktjänsterna,
- 3) assistans till personer med funktionsnedsättning,
- 4) smarta biljettförsäljningssystem,
- 5) reseinformation i realtid,
- 6) ytterligare information om användningen av tjänsten.

Den information som avses i 1 mom. ska tillhandahållas elektroniskt på webbsidor och i mobilapplikationer med iakttagande av vad som föreskrivs i 3 a kap. i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (306/2019).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Den tillämpas dock först från och med den 28 juni 2025.

Betänkande EkUB 29/2022 rd

Helsingfors 30.11.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml
vice ordförande Katri Kulmuni cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sakari Puisto saf
medlem Minna Reijonen saf
medlem Janne Sankelo saml
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Maiju Tuominen.